

Pensioenbericht 6 – december 2022

Provisum went u fijne feestdagen

Gert-Jan Pieters, onze voorzitter, blikt terug op 2022

Toen [Joost van Engers](#), directeur pensioenbureau, eind vorig jaar tijdens zijn terugblik op 2021 vooruitkeek naar 2022, kon hij niet weten dat het Russische leger twee maanden later Oekraïne zou binnenvallen. Pensioenfondsen merkten dat direct, Provisum ook.

Deze oorlog aan de grenzen van Europa had grote gevolgen. In de eerste plaats voor de bevolking van Oekraïne zelf. Maar deze oorlog raakte heel Europa. We bleken erg afhankelijk te zijn van olie en gas uit Rusland. Gastoevoer werd ingezet als machtsmiddel. Veel landen moesten direct op zoek naar alternatieve leveranciers. De energieprijzen stegen onmiddellijk, de inflatie schoot omhoog en de beurzen doken in het rood.

Door het bloedbad op de beurzen daalde ons belegde vermogen zelfs met 20%. En we hebben onze Russische aandelen en staatsobligaties van de hand gedaan. Een paar maanden stond onze dekkingsgraad onder druk om uiteindelijk toch weer te stijgen. Niet door betere beursresultaten, maar door de verhoging van de rente. Hét middel dat de centrale banken gebruiken om de inflatie in te dammen. Voor pensioenfondsen is een hogere rente gunstig. Dan hoeven zij minder geld in kas te hebben om aan hun pensioenverplichtingen te kunnen voldoen. Ze zijn dan op papier rijker dat zich vertaalt in een hogere dekkingsgraad.

Ook al is door de oorlog de vraag naar fossiele brandstoffen op dit moment extra groot, Provisum kijkt verder. Als fonds willen we onze bijdrage blijven leveren aan het terugdringen van de CO²-uitstoot. Daarom hebben we in 2022 de beleggingen in steenkool drastisch verminderd. Zijn we gestopt met het beleggen in olie- en gasboringen in het Noordpoolgebied. En we zijn gestopt met beleggen uit de winning van olie uit teerzand. In plaats daarvan zetten we nu in op beleggen in alternatieve energiebronnen.

Zo lang Provisum bestaat, hebben we de pensioenen altijd verhoogd met de prijzen. Voor het eerst hebben we overwogen om geen volledige compensatie voor de prijsstijgingen toe te kennen. De inflatie was in 2022 zo hoog dat we hier in onze bestuursvergadering flink met elkaar over gediscussieerd hebben. Door het verhogen van de pensioenen daalt onze maanddekkingsgraad naar ongeveer 138%. Normaal geen probleem om volledig te indexeren, maar in deze onzekere tijden zijn we niet over één nacht ijs gegaan. Uiteindelijk hebben we toch tot [volledige indexatie](#) besloten. Dat betekent dat we de pensioenen met de prijsstijgingen verhogen en dus met 14,33%.

We doen ons uiterste best om te zorgen voor een goed pensioen. Dat doen we met een heel team: het bestuur, bestuurscommissies, het pensioenbureau, controlerende partijen, verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht. Voor u. We zijn blij met de inzet van iedereen.

Ik wens u allemaal prettige feestdagen en een goed begin van het nieuwe jaar. En ik hoop van harte dat de situatie in Europa snel beter wordt.

We verhogen uw pensioen

Ongekende hoge inflatie in 2022; indexatie met 14,33%

Sinds het bestaan van Provisum hebben we niet eerder zo'n hoge inflatie meegemaakt als nu. We hebben altijd de pensioenen kunnen verhogen met de Consumenten Prijs Index (CPI). Dit in tegenstelling tot veel andere fondsen. Maar dit jaar ligt het toch even anders, vinden wij. De inflatie in de periode die wij hanteren, november 2021 tot en met oktober 2022, was dit jaar met 14,33% ongekend hoog. Als er zich bijzondere omstandigheden bij de ontwikkeling van de prijzen voordoen, kunnen we de verhoging van uw pensioen afwijkend vaststellen. Voor het eerst in de geschiedenis van ons fonds hebben we overwogen uw pensioen op 1 januari niet in één keer met het volledige percentage te verhogen.

Zorgvuldig afwegen bij besluit de pensioenen te verhogen

Gert-Jan Pieters: "We baseren ieder jaar ons indexatiebesluit op de beleidsdekkingsgraad van eind oktober van het lopende jaar. Die dekkingsgraad was met 150,9% hoog genoeg om volledig te kunnen indexeren. Toch stonden we dit jaar voor de uitdagende vraag of we de pensioenen wel met het volledige percentage willen verhogen. Nooit eerder hebben we dit hoeven overwegen. Volledige indexatie van 14,33% zou namelijk een enorm deel wegnemen van onze financiële reserves. En dat in een uiterst onzekere omgeving.

Als bestuur bekijken we dan of dat de stabiliteit van ons fonds op termijn in gevaar brengt. Onze ambitie is dat onze deelnemers en gepensioneerden hun koopkracht behouden. Aan de andere kant zijn we ook verplicht naar de gevolgen van ons besluit voor de toekomst te kijken en ons niet te laten leiden door de waan van de dag. Het is onze taak de belangen van alle betrokkenen bij Provisum goed af te wegen. Het gaat dan om (oud)deelnemers, gepensioneerden en de werkgevers. Te veel indexatie nu kan nadelig uitwerken voor later.

Onze overwegingen om toch met 14,33% te verhogen

Aanvankelijk leek het erop dat het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) het zeer hoge inflatiecijfer volgend jaar nog zou bijstellen. Dat komt door het niet helemaal juist verwerken van de component energie in het inflatiecijfer. Inmiddels is bekend dat dit niet met terugwerkende kracht gaat gebeuren. Voor ons was dit een belangrijk punt om toch volledige indexatie toe te kennen.

Ook is onze financiële positie ruim toereikend om uw pensioen volledig te indexeren. De maanddekkingsgraad zakt waarschijnlijk naar 138%, doordat we de pensioenen per 1 januari verhogen. En dat is voor nu ruim genoeg. Daarbij komt dat we het als bestuur heel belangrijk vinden om u én ook de aangesloten werkgevers duidelijkheid te geven.

Alles afwegende zijn we gekomen tot het zorgvuldig genomen besluit om de pensioenen met de volledige 14,33% te verhogen.

Premiekorting voor aangesloten werkgevers

In de bestuursvergadering van afgelopen 9 december hebben we ook gekeken of de werkgevers korting op de te betalen pensioenpremie kunnen krijgen in 2023. Daarvoor hebben we regels vastgesteld. Het bestuur heeft besloten om deze korting toe te kennen. Het effect daarvan op de dekkingsgraad is iets minder dan 1%punt.

Beleidsdekkingsgraad van eind november is 151,8%

De actuele dekkingsgraad is gedaald omdat de rente ook is gedaald. Toch eindigen we dit roerige jaar met een verder gestegen beleidsdekkingsgraad. Is dat niet vreemd?

We hebben inderdaad een roerig jaar achter de rug. Onze beleggingen liepen door de oorlog in de Oekraïne een deuk op. We verwachten dat de onrust in de wereld ook volgend jaar nog invloed op onze beleggingen kan hebben. We zijn alert, maar ook enigszins tevreden. Met ons beleggingsbeleid voor de lange termijn houden we rekening met crises. Op de korte termijn voelen we die, maar op de lange termijn vangen we schommelingen in de economie goed op. Het is belangrijk niet in paniek te raken en te blijven vertrouwen op ons beleid.

De reden dat de beleidsdekkingsgraad toch is gestegen, komt omdat dit een gemiddelde is van de actuele dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden. De dekkingsgraad van november vorig jaar was lager dan die van november dit jaar. Omdat het dus om een gemiddelde gaat, stijgt de beleidsdekkingsgraad iets.

Je hoeft het niet te snappen als je het maar begrijpt

Kennismaken met Fridoline van Binsbergen - Stierum

Sinds september 2022 is Fridoline (1967) lid van de raad van toezicht. Als generalist brengt ze veel kennis mee. Ze vertelt over haar eerste ervaringen met Provisum. En ook over de uitdagingen die ze ziet.

Ik wil graag alles begrijpen

“Die nieuwsgierigheid heeft mij al op veel verschillende werkplekken gebracht. Ook nu. Het is voor mij de eerste keer dat ik lid ben van een raad van toezicht. Natuurlijk zijn pensioenen niet nieuw voor mij. Ik ben ook bestuurder bij het Shell Pensioenfonds en het Pensioenfonds van de Metalektro (PME).

Als lid van een raad van toezicht sta je meer op afstand

Wij mogen niet op de stoel van het bestuur gaan zitten. Onze taak is te kijken naar de algemene gang van zaken bij Provisum. Ook kijken we of het bestuur volgens het afgesproken beleid handelt. Daarom wil ik graag weten wat er speelt. Dan kan ik beter toezicht houden. Ik houd van transparantie en de afstand tot het bestuur moet niet groter zijn dan nodig. Persoonlijk contact vind ik belangrijk.”

Ik moest flink aan de bak, maar we hadden een klik

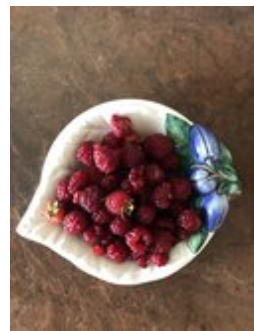
“Ik vond de sollicitatieprocedure best lang duren. Ik heb echt met heel veel mensen gesproken. Het eerste sollicitatiegesprek is mij goed bijgebleven. Dat was met [Gert-Jan Pieters](#) en [Joost van Engers](#). Ze stelden heel directe vragen en waren behoorlijk kritisch. Wel op een positieve manier. Maar ik moest flink aan de bak! We hebben overigens ook gelachen, het was in het gesprek duidelijk dat we een klik hadden. Die is er ook met de mensen van de raad van toezicht, Anneke van der Meer en Roland de Greef. We zijn alle drie mensgericht en we vullen elkaar, met onze kennis en achtergrond, goed aan. Dat is heel fijn. Sowieso ben ik onder de indruk van de professionaliteit binnen Provisum. Zeker omdat het voor kleinere pensioenfondsen toch vaak lastig kan zijn om geschikte mensen te vinden.”

Wat zijn de uitdagingen voor Provisum?

“Waar we als raad van toezicht op letten is of het bestuur in zijn besluitvorming de belangen van iedereen goed meeweegt. Een besluit moet in balans zijn en voor de een niet gunstiger dan voor de ander. Elk besluit waar meerdere groepen hun belang in hebben, moet het bestuur goed kunnen uitleggen. Met de komst van de nieuwe pensioenregels straks is dat extra belangrijk. Maar ook nu met het besluit met welk percentage ze de pensioenen verhogen. Ook op het gebied van [maatschappelijk verantwoord beleggen](#) liggen er uitdagingen.”

Slokt je werk je niet helemaal op?

“Het is soms best druk, dat klopt. Maar na een drukke werkweek stap ik vaak op de fiets naar mijn moestuin in Voorburg. Ik sta daar letterlijk met mijn voeten in de klei. Heel aards. Dat voelt goed. Buiten zijn en werken met mijn handen ontspant me. Even niets anders aan mijn hoofd. De afgelopen zomer had ik een fantastische oogst frambozen en rabarber. Daar word ik blij van! Het eerste jaar heb ik overigens vooral onkruid gewied, want de tuin stond er vol mee. En het jaar daarna is veel van het zaaigoed weggespoeld vanwege het natte voorjaar. Door die tuin ben ik me veel bewuster van het weer geworden. En hoezeer de weersomstandigheden van invloed zijn op mijn ‘oogst’. Een lesje nederigheid dus. Mijn vrienden denken overigens dat ik heel veel van tuinieren weet, maar dat is niet zo. Ik ben gewoon begonnen, learning by doing. Er gaat wel eens wat mis, nou, dan heb ik dat ook weer geleerd.”

Welke advies wil je meegeven?

“Ik begeleid studenten in hun laatste schooljaar bij hun afstuderen bij de Hogeschool Den Haag. Dat is fijn om te doen. De vragen die ze stellen, verrassen me vaak en zetten mij aan het denken. Studenten kijken anders naar de werkelijkheid. Dat werkt heel relativerend.

Ik neem die ervaring mee naar mijn werk. Als we open staan voor wat mensen willen weten en nodig hebben, kunnen we ze beter helpen met hun pensioenvragen. Ik hoop echt dat deelnemers begrijpen wat ze straks aan pensioen gaan ontvangen. Dat is wat anders dan snappen hoe pensioen werkt! Mijn advies is: Laat je goed informeren. Stel vragen!

Misschien zelfs aan mij persoonlijk tijdens een bezoek aan een C&A filiaal. Want in 2023 ga ik ook een keer een waterfles uitreiken aan iemand, [die volgend jaar 58 jaar wordt.](#)"

De Pensioen3daagse 2022

In de eerste week van november was de Pensioen3daagse. In die week hebben we een aantal activiteiten georganiseerd.

Digitale informatieavond voor 55+

Er was net als in september veel belangstelling voor deze informatiebijeenkomst. In ongeveer een uur hebben Lidy Beute en Natascha Endema uitleg gegeven wat te doen als je minder wilt werken. Of eerder met pensioen wilt gaan. In het voorjaar organiseren we weer een online informatieavond. We houden u op de hoogte via het Pensioenbericht. Maar u hoeft natuurlijk niet te wachten tot de informatieavond. U kunt ons ook altijd [mailen](#) of bellen (020-621 3891) als u vragen heeft.

Bestuurder Ric van der Woude op bezoek in Amstelveen

Ric heeft namens Provisum een waterfles uitgereikt aan mevrouw Van de Kroon, die op 5 november 58 jaar is geworden. Provisum vindt 58 jaar een belangrijk moment in uw leven. Uw pensioen komt namelijk in zicht. En daarmee ook de [verschillende keuzes](#) die u kunt maken. Bij dat moment willen we even stilstaan.

Update nieuwe pensioenregeling

Op 3 november hebben Lidy Beute (bestuurder) en Joost van Engers (directeur) de mensen bijgepraat, die zich voor deze online bijeenkomst hadden opgegeven. Het was een goede bijeenkomst, waarin [veel vragen](#) werden gesteld.

Ondertussen is de Wet toekomst pensioenen al meerdere keren in de Tweede Kamer besproken. Zorgvuldigheid is belangrijk. Om die reden is begin december gestart met een behandeling per wetsartikel. Dit komt niet zo vaak voor. De verwachting is dat de Tweede Kamer uiteindelijk wel akkoord zal gaan.

Spannend is echter wanneer. Dat komt omdat een nieuwe wet pas van kracht wordt als ook de Eerste Kamer akkoord is. In 2023 zijn er Provinciale Staten verkiezingen. Dat betekent dat de samenstelling van de Eerste Kamer gaat wijzigen. En dat kan van invloed zijn op de goedkeuring van de Wet toekomst pensioenen.

Wat voor pensioenregeling hebben sociale partners gekozen?

Antwoord op de pensioenvraag van de maand oktober

De pensioenregels gaan veranderen, daarom krijgt u een nieuwe pensioenregeling. Werkgevers en werknemers (Ondernemingsraad) zijn met elkaar in overleg over uw nieuwe pensioenregeling. Zij werken uit hoe uw nieuwe pensioenregeling er uit gaat zien.

Werkgever en werknemers (Ondernemingsraad) ook wel sociale partners genoemd werken eerst op hoofdlijnen uw nieuwe pensioenregeling uit. Daarna pas meer in detail. Pas dan kunnen we u ook vertellen wat de nieuwe regels voor u persoonlijk betekenen.

Persoonlijk pensioenpotje

Pensioen wordt persoonlijker. Iedereen krijgt een persoonlijk pensioenpotje. Toch vinden sociale partners solidariteit ook heel belangrijk. Daarom beleggen we alle premies als één vermogen. Wij vinden dat we u daarmee ontzorgen. U hoeft nu namelijk zelf geen beleggingskeuzes te maken. De opbrengsten van de beleggingen stoppen we weer in uw persoonlijk pensioenpotje.

Solidariteitsreserve

Het goede antwoord is A. We vormen samen een reserve voor mindere tijden. Zodat we schommelingen in de pensioenuitkeringen kunnen opvangen als dat nodig is. Uw pensioen gaat namelijk meer met de beleggingsresultaten meebewegen. Dat betekent dat pensioenen eerder zullen stijgen als het goed gaat. Of dalen als het slecht gaat. U krijgt daarom geen vaste pensioenuitkering zoals nu, maar een variabele pensioenuitkering, die jaarlijks kan veranderen. Maar door het vormen van een solidariteitsreserve proberen we een negatieve verandering zo beperkt mogelijk te houden.

[Lees meer over de nieuwe pensioenregels.](#)

Voor wie is de winst van Provisum?

Nieuwe pensioenvraag van de maand

- ☐ De bestuurders van Provisum
- ☐ De deelnemers van Provisum
- ☐ Onze beleggingsmanagers
- ☐ Weet ik niet

